

Список використаних джерел:

1. Буковцова Н.И. Инклюзивное образование детей с ограниченными возможностями здоровья: проблемы и перспективы. *Инклюзивное образование: методология, практика, технология* : материалы международной научно-практической конференции 20-22.06.2011. Москва : Московский городской психолого-педагогический университет, 2011. С. 138-140.
2. Болдирева В.Е. Інтеграція та інклюзія як основні моделі навчання дітей з особливими освітніми потребами. *Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами*. 2012. № 9. С. 10–17.
3. Войтко В. Можливості інклюзивної освіти дітей із затримкою психічного розвитку. *Формування готовності педагогічних працівників до роботи з дітьми з особливими потребами в умовах інклюзивного навчання* : тематичний збірник праць. Рівне : РОІППО, 2014. С. 60-71.
4. Колупаева А., Таранченко О., Білозерська І. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. Київ: АСК, 2012. 308 с.
5. Колупаева А.А. Стратегія сучасної освітньої політики: від сегрегації до інклюзивної освіти. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2013. Вип. 4(1). С. 187-194.
6. Руководящие принципы политики в области инклюзивного образования / Организацией Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры. ЮНЕСКО, 2009. 36 с. URL: <http://unesdoc.unesco.org/images/0017/001778/177849r.pdf> (дата обращения: 19.05.2019).
7. Суховієнко Н. Професійна підготовка вихователя до роботи в інклюзивній освіті. *Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспективи*: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 13–14 жовт. 2017 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2017. С. 91–95.
8. 202. Jackson B. Inclusion or Segregation for Children with an Intellectual Impairment: What does the Research Say? *Queensland Parents for People with a Disability*. 2008, June. 28 p. URL: <http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Disability/StudyEducation/NGOs/AustraliaNationalCouncilIntellectualDisability2.pdf> (last accessed: 19.05.2018).

Філоненко Д.В.

аспірантка,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРЕДМЕТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ФАКТОР МОТИВАЦІЇ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ

В умовах сьогодення інтенсивно розвивається технічна і професійна основа сучасних інформаційних технологій: програмне і апаратне забезпечення. До фахівців в області комп'ютерної техніки пред'являються дуже високі вимоги: здатність вільно орієнтуватися в професійній предметній області, здатність проаналізувати, вибрати і самостійно освоїти кошти реалізації завдання з розрахунком на їх можливі зміни. Однак, як

показує аналіз даних якості підготовки фахівців відповідного напрямку, далеко не всі випускники мають фахові якості в достатній мірі адекватними вимогам, що пред'являються сучасним суспільством [2; 6].

На основі аналізу наукової літератури та досвіду сучасної освіти нами були виділені суперечності, присутні у професійній підготовці майбутніх ІТ-спеціалістів: недостатня теоретична розробленість питання підготовки ІТ-спеціалістів і високе професійне замовлення на кваліфікованих фахівців; невідповідність темпів розвитку сучасних інформаційних технологій як предмета професійної діяльності ІТ-спеціаліста та існуючою системою підготовки фахівців, нездатною повною мірою відповідати цим змінам; потреба суспільства в самостійних, критично мислячих особистостях і недостатнє використання у професійній підготовці фахівців особистісно-орієнтованих технологій навчання; високі вимоги до професійного рівня випускників вузу і недостатнє включення в процес підготовки майбутніх фахівців реальних, практичних завдань [3].

Інформаційно-предметне середовище стане фактором мотивації ІТ-спеціалістів, якщо воно буде: ґрунтуватися на сучасних інформаційних технологіях та сприяти розвитку особистісно-значущої направленості навчання (введення самостійного вибору траєкторії навчання, надання можливості вибору постановки завдання для предметного дослідження, можливістю вибору засобів і методів вирішення поставленого завдання) [1].

Професійна діяльність ІТ-спеціаліста є полімотиваційною, формування професійних мотивів йде від рівня індивіда і особистості до рівня суб'єкта і індивідуальності. Мотивація, що йде від рівня індивіда активує трудову діяльність, особистісна мотивація задає соціально-психологічну спрямованість діяльності, суб'єктна мотивація організує професійно-трудова діяльність, а мотивація на рівні індивідуальності надає діяльності ІТ-спеціаліста унікальний сенс. Переходячи від рівня до рівня, система потреб розвивається, конкретизується, розширюється. Від рівня до рівня змінюються мотиваційні пріоритети [1; 5].

Збереження високих мотиваційних показників залежить від професійного просування спеціаліста. При просуванні по кар'єрних сходах по привабливому шляху, з'являється суб'єктна мотивація при збереженні особистісної мотивації. При просуванні по кар'єрних сходах по непривабливому шляху зменшується роль особистісної мотивації і збільшується значення суб'єктної мотивації. У проведеному нами дослідженні виявлено, що у досліджуваних, які займають технічну позицію більш виражений мотив «суспільство», ця різниця є статистично значущою (всього у дослідженні прийняло участь 200 осіб). У тих, хто займає не технічну позицію, вищі показники мотиву гідності та самореалізації, проте ці відмінності не є статистично значущими (рис. 1).

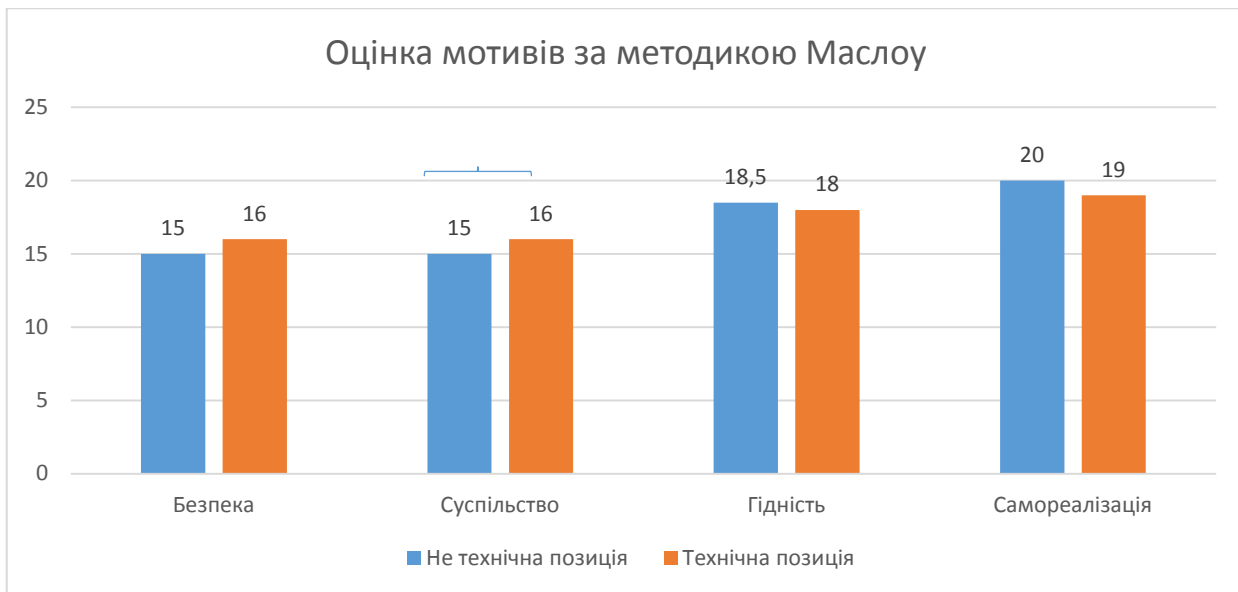

Рис. 1. Оцінка мотивів за методикою Маслоу

Натомість, на рисунку 2 ми бачимо, що показники «інструментальної мотивації» та «зовнішньої Я-концепції» вищі у тих, хто займає не технічні позиції, а ось показник «внутрішні процеси» – у тих, хто займає технічні позиції, проте слід зазначити, що статистично значущої різниці не було відмічено.

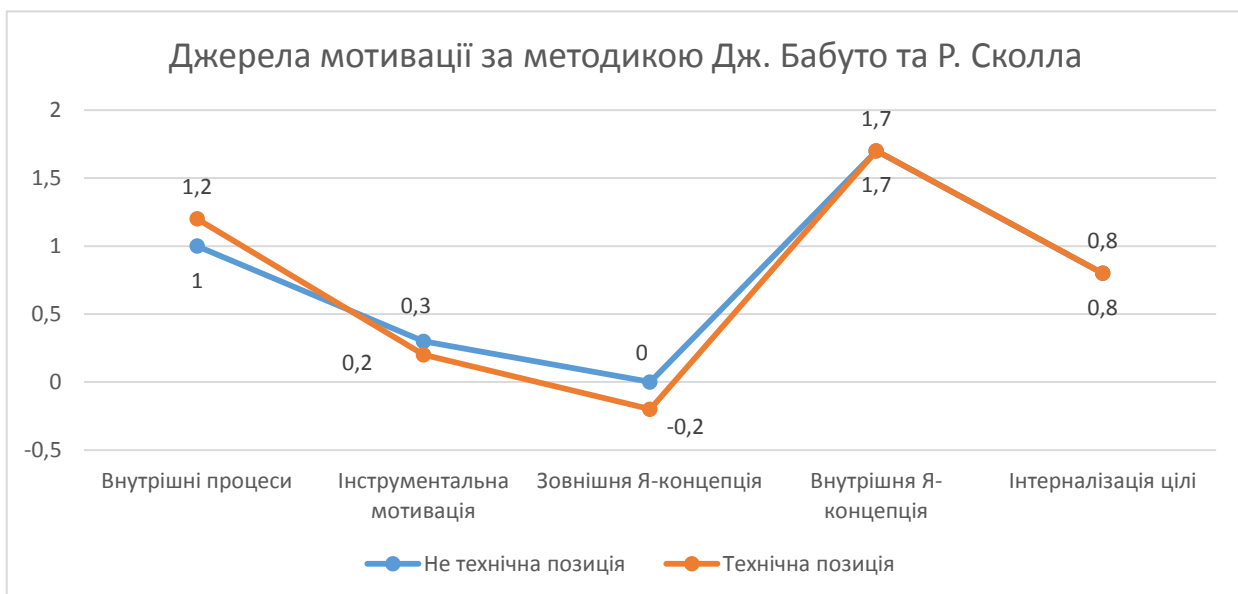

Рис. 2. Джерела мотивації за методикою Дж. Бабуто та Р. Сколла

Інформаційно-предметне середовище як актор мотивації ІТ-спеціалістів є сукупністю педагогічних, інформаційно-комунікативних, матеріально-технічних компонентів, необхідних для організації навчальної діяльності з формування професійних знань і умінь у виділеній предметній області в процесі розв'язання професійно-орієнтованих завдань. Існує кілька специфічних типів мотиваційної сфери особистості ІТ-спеціаліста. Типологічні

особливості мотиваційно сфери особистості в значній мірі впливають на результативність професійної діяльності. Складові інформаційно-предметного середовища для ефективного функціонування структурно-змістовної моделі формування мотивації ІТ-спеціалістів включають: креативну організацію навчального процесу, насичення його творчими ситуаціями; послідовне введення елементів дослідницької діяльності в процес навчання, що забезпечує перехід від репродуктивної діяльності до продуктивної з використанням відповідних методів в процесі формування мотивації ІТ-спеціалістів; поетапну організацію формування дослідницьких умінь фахівців ІТ-сфери в процесі їх професійної підготовки [4; 5].

Актуальність дослідження інформаційно-предметного середовища як фактору мотивації ІТ-спеціаліста обумовлена завданнями підготовки молодих фахівців в нових економічних умовах, необхідністю об'єднання існуючих теорій, виходу на більш високий рівень узагальнення, а також практичними завданнями підвищення ефективності діяльності ІТ-спеціалістів, знаходження нових підходів до мотивації професійної діяльності в організаціях.

Список використаних джерел:

1. Голиков Ю.Я. Теоретические основания проблем взаимодействия человека и техники // Психологический журнал. – 2000. – Т. 21. – № 5. – С. 5-18.
2. Журавлева Г. Эмоциональное выгорание в педагогической деятельности и способы его профилактики // Народное образование. – 2008. – № 5. – С. 114-120.
3. Маслач К. Профессиональное выгорание: как люди справляются // Практикум по социальной психологии. – СПб., 2001. – 234 с.
4. Хазанов И.Я. На пути профессионального совершенствования: учебно-методический комплекс. – Курган, 2011. – 60 с.
5. Шадриков В.Д. Проблемы системогенеза профессиональной деятельности. – М.: Наука, 1982. – 185 с.
6. Ciarrochi, J., Mayer J. D. (Eds.). Applying emotional intelligence. A practioner's guide. New York: Psychology Press, 2007. – 184 p.